

عصر آزادی

روزنامه فرهنگی، اقتصادی، اجتماعی، ورزشی و سیاسی

صاحب امتیاز: **مؤسسه مطبوعاتی پیمان**

مدیر عامل و مدیر مسئول: **سید فرید پیمان**

رییس هیئت مدیره و سردبیر: **دکتر سید وحید پیمان**

لیتوگرافی و چاپ: **شاخه سبز**

گروه ۳ رتبه بندی معاونت امور مطبوعاتی و اطلاع رسانی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی

امتیاز: ۶/۵۵

نشانی:

تهران – خیابان حافظ نرسیده به زیر گذر حسن آبلد – پلاک ۹۷ – طبقه سوم

صندوق پستی: ۷۱۸۴-۱۵۸۷۵

آدرس تبریز: خیابان المان،جنب بن بست یابوری ،

ساختمان آکا ۵۱ طبقه اول

تلفن: ۵۵۴۸۴۵۴۴-۰۴۱۳

مسئول آگهی ها:۴۳۰۰۹۱۲۴۶۶۰۰

لینک تلگرام: https:// telegram.me /asrazadi.ir

Email: asrazadi۹۸@gmail.com

www.asrazadionline.ir

سرمقاله

دانشگاه نسل چهار و نیم، یک ربع به پنج

حدود یک دهه پیش درست زمانی که غول های دنیای فناوری نسل‌های جدید گوشی هوشمند را عرضه می کردند، یک کشف فرهنگی و تبلیغاتی خاص خود، خوب، با یک پویایی اجتماعی ساده جدی مثل توپ در دانشگاه‌های ما منفجر شد، کشف «نسل دانشگاه! دانشگاه شما نسل چندم است؟ مگر دانشگاه هم نسل دارد؟ بله دانشگاه‌ها سه نسل دارند:

- دانشگاه آموزش محور
- دانشگاه پژوهش محور
- دانشگاه کارآفرین

فکر می‌کنم ادامهٔ این مکالمه را شما به خوبی می‌دانید و احتمالاً به یاد می‌آورید، جمله بعدی این است که الان غرب از نسل دو گذشته و روی نسل سه کار می‌کنند ولی ما... . این دقیقاً مقارن بود با آغاز بحران اقتصادی در ایران، در کشوری با یک اقتصاد دولتی و با ساختار فرهنگی و تبلیغاتی خاص خود، خوب، با یک پویایی اجتماعی ساده جیلی زود دولتمردانی که به مصرف مفاهیم اعتیاد دارند واژهٔ طلایی «کارآفرینی» را دو دستی چسبیدند. این که چرا کارآفرینی خوراک تبلیغات شد جای پژوهش‌های دقیق و مفصل دارد. این هم که آیا «کارآفرینی» عاقبت بخیر شد، بازهم بحث مفصلی دارد که جایش اینجا نیست و تنها باید بگوییم که متأسفانه خیر، کارآفرینی هم به سرنوشت سایر مفاهیم (مثل شایسته سالاری و جوان گرایی) دچار شد، در کل اگرچه برای جوانان و استادانی که در این را کمر همت بستند کارآفرینی آبی نداشت، اما برای مدیران آمار و برای منتور ها نان چوبی داشت.

تمرکز ما روی موضوع دانشگاه هست، به هرحال بخشی از مدیرانی که از این مفهوم استقبال شایانی کردند، در دانشگاه بودند، مخصوص به این دلیل که کارآفرینی در رسانه ها به چماقی روی سر دانشگاه بدل شده بود. دانشگاه متهم ردیف اول نا-کارآفرینی در جامعه و مقصر اصلی موج بیکاری دانش آموختگان معرفی شد، ساختار اقتصادی کشور که عالی و مردمی است، نوری وجود ندارد، مجوزهای کسب و کار آسان و قاچاق هم که اصلا نداریم همه چیز آرام است، فقط دانشگاه نسلش عقب مانده و مونگل است و باید اصلاح ژنتیکی شود. متأسفانه به جای این که مساله به درستی واکاوی شود و سهم و چگونگی نقش دانشگاه در عدم جذب دانش آموختگان در فضای کسب و کار به درستی بررسی شود، کارآفرینی تبدیل شد به پلی برای فرافکنی و پتکی برای تخریب دانشگاه. مدیران زیرک خیلی زود خود را به این پل رساندند و به جای تحلیل مساله، هنر موج سواری خود را به رخ تحلیل گران کشیدند. نسل سوم آنقدر خوب و مرغوب بود که مدیران زیرک‌تری را به فکر انداخت که به جای تمرکز روی کارآفرینی روی ساختن نسل‌های جدید تر برای دانشگاه کار کنند، انگار که یک جلسه ایده پردازی و طوفان فکری براه افتاده باشد، زیرکان روزگار نسل پشت نسل عرضه می کردند و همه هم ارجاع می دادند:که «دانشگاه‌های روز دنیا الان دارن این‌ کار رو می کنن که...». من شخصاً در یک جلسه رونمایی از نسل پنج یا شش دانشگاه حضور داشتم، ولی یادیم نیست که دقیقاً سلسل چی بود، حدوداً یادم است که به همین نسل و دانشگاه کارآموز مربوط بود. به هرحال، روایت رالیستی من که به زعم شما طزن می آید، نشانگر یک وضعیت تلخ است، این که راهبری دانشگاه در ایران بسیار سطحی و تهی از هر گونه بینش و برنامه است. می‌گویند دانشگاه‌های برتر دنیا در گذشته آموزش محور بودند، بعد پژوهش محور شدند، تا جایی که می‌دانیم نخستین دانشگاه‌های مدرن را دانشمندان و پژوهشگران قرن نوزدهم ساختند و در آغاز خیلی هم پژوهش محور بودند. بگیریم که چنین است، ابتدا آموزش بعد پژوهش، آیا معنی اش این است که آموزش را رها کردند؟ یا نه استانداردهای آموزشی را در بالاترین سطح قرار دادند و بعد به سراغ کارآموزی رفتند؟ یا نه؟ اگر چنین بود پژوهش‌ها؟ آیا وقتی به سراغ کارآفرینی رفتند پژوهش را رها کردند؟ یا آن هم مثل قبلی در اوج سیستماتیک خود قرار گرفت؟ و کارآفرینی با حفظ حدود در خدمت تجاری سازی پژوهش قرار گرفت؟ لازم است که متصفانه این نکته را یادآوری کنیم که ایران پس از انقلاب جهش چشمگیری در آموزش عالی داشت، تحصیلات عالی یکی از آرزوهای مردم ایران در دههٔ ۶۰ خورشیدی بود که امروز در بالاترین سطوح در دسترس ما است، اما باید بگوییم که امروز دانشگاه دچار برخی مشکلات است، یکی از مهمترین آنها همین موج سواری بر هیجانات و پاندمی‌های خبری است. توسعهٔ نهاد دانشگاه نیازمند تغییر خط مشی‌ها تا زاده‌ای است. ما باید بدانیم که فلسفهٔ علم ما چیست؟ وضعیت موجود ما چگونه است؟ علت‌های واقعی و معلول‌های واقعی وضع موجود چه هستند؟ وضعیت مطلوب ما چیست؟ ابزارهای موجود و ایده‌های خلاق ما برای رسیدن به آن وضعیت مطلوب چه هستند؟ همهٔ این‌ها نیازمند تغییر نگرش ما نسبت به مدیریت و راهبری دانشگاه است، بدون شک تنها یک نفر نمی‌تواند این همه را به انجام برساند اما گزینش آگاهانه و مسئولانهٔ روسای دانشگاه‌ها، روسایی که از جنس آن دانشگاه و صاحب بینش، چشم انداز و توان کار گروهی باشند، گام نخست در این راه است.

جایزه ارمنستانی‌ها برای «بختگان بی‌بخت»

مستند «بختگان بی‌بخت» ساخته فراز فدائیان موفق به کسب جایزه ویژه اسپانسر از جشنواره مستند درخت زردآلو در کشور ارمنستان شد.
به گزارش ایسنا، مستند «بختگان بی‌بخت» درباره شرایط موجود زیست محیطی تالاب بختگان است. جشنواره مستند درخت زرد آلو شامل برنامه های ویژه غیره رقابتی نیز بود که در چارچوب آنها صدمین سالگرد تولد سرگئی پاراجانف و شارل ازناوور و صد و چهلمین سالگرد تولد رابرت فلاهرتی: پدر سینمای مستند، کارگردان مشهور آمریکایی، برگزار شد. مستند «کاربرِقصه آب» ساخته هادی آفریده در بخش ویژه جشنواره که به مناسبت تولد پاراجانف بود با حضور کارگردان به نمایش درآمد. مهدی باقری مستندساز ایرانی هم در گروه داوران این جشنواره حضور داشت.

دهمین جشنواره بین المللی فیلم مستند درخت زردآل از تاریخ ۲۴ تا ۳۱ آگوست در روستای دید استان لوری با حضور ۲۰ کشور در ارمنستان برگزار شد.

عصر آزادی / سرویس فرهنگی: مدیرکل نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس آذربایجان شرقی در جلسه شورای هماهنگی طرح شهید عجمیان بر اهمیت تسریع در انجام امور محوله به نواحی و مناطق آموزشی استان تأکید نمود.

فرهاد فرهودی افزود: سالانه ۵۰ الی ۶۰ میلیارد تومان هزینه تعمیرات مدارس این استان برآورد می‌شود اما اعتبار ابلاغی برای نوسازی مدارس همه ساله بین ۶ الی ۸ میلیارد تومان بوده و این اعتبار، پاسخگوی نیاز استان نیست و طرح شهید عجمیان فرصت مناسبی برای نظام تعلیم و تربیت استان است.

وی اشاره به اهمیت تعمیرات سرویس های بهداشتی ذیل طرح شهید عجمیان اضافه کرد: خوشبختانه امسال در کنار تعمیرات ادامه دار سرویس‌های بهداشتی مدارس، سرویس های بهداشتی پیش ساخته نوین طراحی شده توسط اداره کل نوسازی مدارس استان به مدارس مناطق محروم ارسال و نصب گردیده‌اند که خود، گامی نوین در پیشروی به سوی صنعتی سازی است.

فرهودی خاطرنشان کرد: باید طوری برنامه ریزی کنیم که در حوزه هزینه کرد طرح شهید عجمیان دچار مشکل نشویم و از تمام مناطق و نواحی آموزشی آذربایجان شرقی نیز خواشمندیم در اسرع وقت و هر چه سریعتر، امور محوله را انجام داده و گزارشات را به اداره کل نوسازی مدارس استان ارائه نمایند.

منابع مالی طرح شهید عجمیان اعتبار کمکی برای بهسازی و شاداب سازی مدارس است

مدیرکل آموزش و پرورش آذربایجان شرقی نیز در این

مدیر کل نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس استان تأکید کرد؛

طرح شهید عجمیان گامی نوین در صنعتی سازی مدارس آذربایجان شرقی

فرهاد فرهودی: نواحی و مناطق آموزشی استان برای تسریع در انجام امور محوله اقدام کنند

دوم اعتبارات طرح شهید عجمیان در اولویت قرار خواهند گرفت.

شایان ذکر است همزمان با سراسر کشور، نهضت ملی بهسازی و شاداب سازی مدارس مناطق کم برخوردار موسوم به طرح شهید سید روح اله عجمیان در آذربایجان شرقی نیز در حال انجام است که یک طرح خلاقانه بوده و در آن از ظرفیت های آموزشی مدارس استفاده شده و نمونه ای از کار جهادی و تربیتی محسوب می شود که نه تنها یک کار عمرانی، بلکه اقدام تربیتی بوده و با مشارکت دانش آموزان، گروه های جهادی و ظرفیت های مردمی انجام می گیرد.

کمکی برای بهسازی و شاداب سازی مدارس بوده و لازم است در کنار کمک های مادی و غیر مادی مردمی، از این اعتبار به نحو احسن استفاده شود. وی یادآور شد: مدیر مدرسه، طبق تأکیدات سند تحول بنیادین باید بتواند از فرصت‌های موجود در بین اولیا و محله اقداماتی را پیش بینی و انجام دهد که این موضوع در ارزیابی های مدارس در راستای تحقق سند تحول بنیادین آموزش و پرورش مورد سنجش قرار می‌گیرد. سعادت‌ی تأکید کرد: مدراسی که اقدامات مناسب در مناطق هدف انجام داده و گزارش آن را به موقع جهت کیفیت سنجی به اداره کل ارسال کرده باشند در بخش

جلسه ضمن قدردانی از اقدامات صورت گرفته با مشارکت اداره کل نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس، معاونت ابتدایی اداره کل آموزش و پرورش و سازمان بسیج فرهنگیان استان گفت: لازم است جزئیات اقدامات انجام شده به شکل موردی از طرف مناطق گزارش گردد تا کیفیت اقدامات مورد سنجش قرار گیرد کماینکه جدید ویژه‌ای در شناسایی مدارس نیازمند توجه وجود داشته باشد. مسعود سعادت‌ی با بیان اینکه مدیران مدارس باید اقدامات لازم برای اول مهر ماه ۱۴۰۳ را با استفاده از ظرفیت‌های موجود انجام دهند افزود: منابع مالی طرح شهید عجمیان جهت تعریف پروژه نیست بلکه اعتبار

در سی و چهارمین سالروز درگذشت اخوان ثالث با عنوان "یاد امید" بررسی شد؛

تأثیر خانه موزه ها در حفاظت از میراث فرهنگی و ادبی

عصر آزادی / سرویس فرهنگی: به همت شرکت توسعه فضاهای فرهنگی شهرداری تهران سالروز در گذشت اخوان ثالث با عنوان " یاد امید" برگزار شد.

عصرآزادی آنلاین – علیرضا نیاکان؛ در مراسم سالروز درگذشت مهدی اخوان ثالث که با حضور دکتر سید احمد محیط طباطبایی، رئیس کمیته ملی موزه های ایران (ایکوم) ، دکتر عظیم زرین کوب، استاد دانشگاه، دکتر اردشیر صالح پور، استاد دانشگاه، دکتر حسن نورانی مقدم، استاد دانشگاه، مزدک علی اخوان ثالث، فرزند مهدی اخوان ثالث، مهرداد پورمند شاعر،دکتر علیقلی محمودی بختیاری ، نویسنده و استاد دانشگاه، هما ارزنگی، شاعر ، فریده چراغی شاعر روشندل بختیاری ،فاضل جمشیدی ، سجاد جمشیدی ، رضا مرزبان و امیر اشرف آریان برگزار شد و خاطره گویی و بررسی تأثیر اشعار این شاعر پر آوازه در ادبیات فارسی مورد بررسی قرار گرفت. بر اساس این گزارش، ابتدا دکتر صالح پور در وصف اخوان و تسلط این شاعر بر نثرفارسی علاوه بر شعر به ایراد سخنرانی پرداخت و سپس دکتر محیط طباطبایی رئیس کمیته ملی موزه های ایران (ایکوم) به اهمیت نقش خانه موزه ها در معرفی مشاهیر و شاعران اشاره کرد. در ادامه نیز دکتر نورانی استاد دانشگاه، درباره اشعار اخوان و تأثیرش در ادبیات فارسی و جایگاه این شاعر در بین سایر شعرا نکاتی را بیان داشت. گفتنی است این مراسم با دکلمه شعر کتیبه مهدی اخوان ثالث توسط مهرداد پورمند خاتمه یافت.

عصر شنبه‌های بخارا

عصر آزادی / سرویس فرهنگی: پنججاه و نهمین نشست عصر شنبه‌های مجله بخارا اختصاص داشت به شاعر بزرگ و نامور لبنان، جبران خلیل جبران.

عصرآزادی آنلاین – علیرضا نیاکان؛ این نشست به مناسبت انتشار ترجمه مجموعهٔ کامل جبران خلیل جبران توسط جعفر نوع‌خواه که نشر اختران در چهار جلد آن را منتشر کرده است، برگزار گردید

جبران خلیل جبران نقاش، شاعر، مقاله‌نویس و فیلسوف لبنانی بود. سرنوشت او که در روستایی دورافتاده در جبل لبنان متولد شده بود، این بود که بیشتر عمر خود را دور از

نمایش اپرت حیدربابایه سلام از ۱۵ الی ۲۷ شهریورماه ۱۴۰۲ در ساعت ۱۹ در تالار تربیت تبریز بر روی صحنه خواهد رفت.

شهردار منطقه ۸ تبریز در نشست مطبوعاتی نمایش اپرت حیدربابایه سلام که ظهر امروز با حضور استاد عبدالحسین لاله، کارگردان تئاتر حیدر بابایا سلام برگزار شد، اظهار کرد: شهرداری منطقه ۸ در راستای اجرای رسالت‌های فرهنگی خود، اقدام به معرفی مفاخر و چهره‌های مطرح آذربایجانی در قالب برنامه‌های نمایشی و تئاتر کرده است که در این راستا بعد از اجرای موفق (راز خوشه پروین)، برنامه نمایشی (حیدربابایا سلام) توسط هنرمندان تئاتر شهرمان در حال تمرین و اجراست که از روز پنج شنبه ۱۵ شهریورماه، در آستانه روز شعر و ادب همچنین سالروز گرامیاداشت استاد شهریار به روی صحنه خواهد رفت.

حسین منیری‌فر اظهار کرد: شهرداری منطقه ۸ به دلیل ساکن بودن در منطقه تاریخی و فرهنگی شهر تبریز وظیفه و کارکرد پررنگ‌تری را دارا است.

وی افزود: شهرداری منطقه ۸ کارهای فرهنگی متوالی و متمادی انجام می‌دهید که سعی میکنیم این اقدامات نفوذ گسترده‌ای در جامعه شهری و هنری به عرصه ظهور برسد. وی با بیان اینکه در سال جاری تصمیم بر این شد تا برنامه‌های فرهنگی خرد را به طرح‌های جامع‌تر تغییر دهیم، اعلام کرد: به همین منظور برنامه‌ریزی کردیم تا سه نمایش را در صحنه تئاتر اجرا کنیم.

جلیل تجلیل درگذشت

سرزمین مادری‌اش بگذراند. با وجود این، همیشه شهروند

لبنان باقی ماند و همواره دغدغهٔ وطن خود را داشت. علی‌رغم اینکه از جبران آثار بسیاری باقی مانده است، شهرت او بیشتر به‌خاطر کتاب پیامبر است که برای اولین بار در سال ۱۹۲۳ در آمریکا منتشر شد و از آن زمان، به

شهردار منطقه ۸ تبریز به اولین نمایش اشاره و یادآوری کرد: نمایش (راز خوشه پروین) با کارگردانی استاد حجازی‌فر بود که استقبال زیادی از این اثر به عمل آمد.

وی تأکید کرد: قطعاً پیشبینی شده و انتظار می‌رود نمایش اپرت حیدربابایه سلام مانند دیگر آثار سال قبل و حتی بیشتر مورد استقبال گسترده مردم تبریز قرار گیرد. وی اعلام کرد: در حال تلاش برای سومین نمایش سال جاری در بهمن‌ماه هستیم که در رابطه با یکی از شخصیت‌های مبارز و فرهنگی این خته خواهد بود. منیری‌فر همچنین گفت: با واحد اجتماعی کمیته امداد و مرکز بهزیستی گفتگمانی انجام شده تا علاقه‌مندی که تحت پوشش این ارگان‌ها است در اجرای این نمایش بی‌نظیر حضور بهم رساند.

یکی از پرفروش‌ترین کتاب‌های تمام دوران‌ها تبدیل شده و به بیش از ۱۰۰ زبان ترجمه شد. در این نشست مجله بخارا که با همکاری باغ‌موزهٔ نگارستان و نشر اختران برگزار شد آقایان قدمعلی سرامی، جعفر نوع‌خواه، زروان روح‌بخشان، محسن باکفی‌آزاد و علی

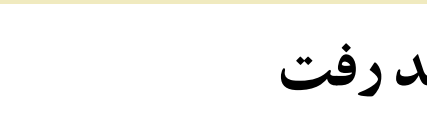

وی مطرح کرد: تلاش میکنیم تا جامعه هدف، نوجوانان و جوانان باشند که در این مورد آمده هستیم تا هزینه کنیم. وی همچنین اعلام کرد: ما از هیچ ارگانی گلایه‌ای نداریم اما خالی از لطف نیست بدانید شهرداری منطقه ۸ در این نمایش حتی هزینه سالن را هم به اداره فرهنگ و ارشاد پرداخت می‌کند و انتظار است با گفتمان هر مسئول مرتبط با موضوع، این مشکلات حل شود.

کارگردان تانترست حیدر بابایا سلام نیز در این جلسه ضمن تقدیر از حمایت‌های شهردار منطقه ۸ در برگزاری این برنامه نمایشی اظهار کرد: با حمایت مالی شهرداری منطقه ۸، برنامه نمایشی (حیدربابایاسلام) با محوریت دیوان اشعار استاد شهریار در حال آماده‌سازی و تمرین است که به صورت تلفیقی با ترکیب موسیقی و نمایش اجرا خواهد شد و روایت‌گر تصویری اشعار استاد شهریار خواهد بود. عبدالحسین لاله همچنین تشریح کرد: اپرت حیدبابایه سلام اولین اپرت ایران بعد از انقلاب اسلامی است که سال ۱۳۷۱ در تالار وحدت تهران یسر روی صحنه رفته که پنج سال بعد در تبریز هم به اجرا در آمد.وی با بیان اینکه تمام صحنه‌های این نمایش به ترکی گفته خواهد شد که فقط ۴ صحنه آن ترکی و فارسی است، افزود: همچنین روز افتتاح نمایش همراه با حضور مهمان ویژه آقای مجید مجیدی کارگردان مطرح سینمای ایران خواهد بود. وی اظهار امیدواری کرد که امسال جشن رکورداری تئاتر ایران در تبریز برگزار شود.

برگزار می‌شود. با توجه به تعطیلی دانشگاه تهران در این روز مراسم وداع در دانشگاه تهران برقرار نخواهد شد و دوستان و همکاران استاد تجلیل در بهشت زهرا تهران حاضر می‌شوند. جلیل تجلیل متولد سال ۱۳۱۳ از خوی بود. تحصیلات ابتدایی را در زادگاهش گذراند و برای تحصیل علوم دینی به حوزه علمیه شهران تبریز رفت. سپس در دانشکده ادبیات دانشگاه تبریز به تحصیل مشغول شد. کارشناسی ارشد و دکترای ادبیات فارسی را از دانشگاه تهران گرفت و در سمت استاد زبان و ادبیات فارسی

دهباشی به بررسی وجوه مختلف زندگی و نویسندگی جبران خلیل جبران و ترجمهٔ اخیرى که از آثار او شده است می‌پردازند. این نشست در ساعت ۵ بعد از ظهر شنبه دهم شهریورماه در باغ‌موزهٔ نگارستان در میدان بهارستان برگزار گردید.

نمایش حیدربابا یه سلام در تبریز برروی صحنه خواهد رفت

نمایشنامه حیدربابایه سلام در سال ۱۳۷۱ اولین بار اقتباس از منظومه مرحوم شهریار به زبان ترکی آذربایجانی و فارسی توسط عبدالحسین لاله در ۱۸ پرده نوشته شده است.

این اپرت از سال ۷۱ تا سال ۹۷ در مجموع ۱۶۰ بار و طی هشت سال در شهرهای تهران، تبریز، باکو، آذربایجان، نخجوان بر روی صحنه رفته است.

این نمایش در واقع زندگینامه استاد شهریار را بر روی پرده می‌برد که از دوران کودکی در روستای خشکتاب در منظومه حیدبابایه سلام نقل شده است. تاربخچه اجرای این نمایش اپرت بی‌نظیر عبارت است از: اولین اجرا جشنواره بین‌المللی تئاتر فجر در سال ۱۳۷۲ تالار وحدت تهران، اجرای بعدی دوباره در جشنواره بین‌المللی تئاتر فجر در سالان اصلی تئاتر شهر تهران سال ۱۳۷۲، تالار شهید آوینی در فرهنگسرای بهمن شهر تهران سال‌های ۱۳۷۲، ۷۴ و ۷۵ که این سال‌ها رکورددار تماشاگر در اجراهای عمومی را از آن خود کرده بود، تالار گنجلر باکو و جمهوری آذربایجان در سال ۱۳۷۶ اجرا شده، تالار خلق شهر نخجوان در جمهوری آذربایجان سال ۱۳۷۶، شبکه بین‌المللی سخن در سال ۱۳۷۱ تولید نسخه تلوزیونی این نمایش را انجام داد و تالار اقبال آذر موسسه الف تبریز سال ۱۳۷۷ به اجرای عمومی در آمده است. نمایش اپرت حیدربابایه سلام اولین اثری است که در خارج از تبریز هم به اجرا در آمده است.

در این دانشگاه به تدریس پرداخت. جلیل تجلیل در دورهٔ ششم (سال ۱۳۸۵) به عنوان یکی از چهره‌های ماندگار ایران معرفی شد.

برخی از آثار او در زمینه‌های تألیف، ترجمه و تصحیح عبارت‌اند از «الفدیر»، «معیار الاشعار خواجه نصیرالدین طوسی»، «برگزیده متون ادب فارسی»، «معانی و بیان»، «جناس در پهنه ادب فارسی»، «نقشبند سخن»، «فنون و صنایع ادبی»، «تحلیل اشعار اسرارالبلاغه»، «مهدی کیست؟»، «شرح مشکلات تاریخ و صاف»، «کتابداری نوین در اسلام».